

veckansTORA

Bereshit (I begynnelsen)

Kommentar till veckans parasha (avsnitt) från Toran: 1 Mos 1:1–6:8

Vi rekommenderar att du läser igenom det aktuella avsnittet i din Bibel först innan du studerar kommentarerna.

Be att Gud talar till dig när du läser kommentarerna och tänk på följande: (1) Vad talar starkast till mig? (2) Vad kan jag börja tillämpa? (3) Finns det något jag behöver ändra på i mitt liv?

I begynnelsen

"I begynnelsen skapade Gud himmel och jord." (1 Mos 1:1)

Det är två saker som vår själafiende inte vill att vi ska känna till: hur allting började och hur allt kommer att sluta. Om vi inte vet varifrån vi kommer eller vart vi är på väg så kommer vi att irra vi omkring utan mål och mening i livet, hopplöst vilse.

Bibeln, den Heliga Skrift, är en enda bok, skriven av en författare: den Helige Ande. Det står skrivet: *"Hela Skriften är utandad av Gud."* (2 Tim 3:16) Den börjar i Toran med att beskriva för oss hur allting började och den slutar i Uppenbarelsboken med att tala för oss hur allting kommer att sluta. På grund av detta har speciellt Mose Tora och Uppenbarelsboken attackerats och ifrågasatts mer än någon av de övriga böckerna i Bibeln.

Skriften är Guds självbeskrivning av vem han är. Det första vi får veta om Gud i den första meningen är att han är alltings Skapare. Hela Bibelns uppenbarelse står och faller med denna sanning: det finns en enda Gud som har skapat allting. Att Bibelns Gud har skapat allt, skiljer honom från alla andra gudar. *"Folkens alla gudar är avgudar, men HERREN har gjort himlarna."* (1 Krön 16:26) Det finns ingen annan lik honom. Han är unik. Han är helig.

Barnabas och Paulus förklarade för hedningarna i Lystra: *"Vi predikar för er det glada budskapet att ni skall omvända er från dessa avgudar till **den levande Guden, som har skapat himmel, jord och hav och allt som är i dem.**"* (Apg 14:15) Ett annat ord för "det glada budskapet" är evangelium. Evangeliets förutsättning är att Bibelns Gud är den levande Guden som har skapat allt. Uppenbarelsboken beskriver en ängel som i den yttersta tiden kommer att predika ett evigt evangelium för alla som bor på jorden.

*"Och jag såg en annan ängel flyga högst uppe på himlen. Han hade ett evigt evangelium att förkunna för dem som bor på jorden, för alla folk och stammar och språk och folkslag. Han sade med hög röst: **'Frukta Gud och ge honom äran, ty stunden för hans dom har kommit. Tillbe honom som har skapat himlen och jorden, havet och vattenkällorna.'**" (Upp 14:6-7)*

Här ser vi återigen att evangeliet inbegriper Gud som alltings skapare. Detta evangelium behöver predikas idag då många lurats av utvecklingsläran till att tro att allt har kommit till av en slump och utvecklats av egen kraft. Guds domar kommer att drabba mänskligheten i den sista tiden på grund av denna hädelse.

I himmelen pågår följande lovsång ständigt inför Guds tron:

*"Dag och natt säger de utan uppehåll: 'Helig, helig, helig är Herren Gud, den Allsmäktige, han som var och som är och som kommer.' Och när dessa väsen prisar, ärar och tackar honom som sitter på tronen och som lever i evigheternas evigheter, då faller de tjugofyra äldste ner inför honom som sitter på tronen och tillber honom som lever i evigheternas evigheter. **De lägger ner sina kronor inför tronen och säger: 'Du, vår Herre och Gud, är värdig att ta emot pris, ära och makt, ty du har skapat allt. Genom din vilja kom det till och blev skapat.'**" (Upp 4:8-11)*

Gud är värdig lov och pris eftersom han har skapat allt. Det står: *"Himlarna vittnar om Guds härlighet, himlavalvet förkunnar hans händers verk."* (Ps 19:2)

Om vi inte förstår att Gud är den som har skapat allt och prisar honom för det, kan vi inte heller förstå vårt framtidshopp då Gud göra allting nytt. Dessa två saker hör ihop: tron på Gud som alltings Skapare och tron på Honom som en dag kommer att göra allting nytt.

*"Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden hade försvunnit, och havet fanns inte mer¹. ...Han som satt på tronen sade: **'Se, jag gör allting nytt.'** Och han sade: 'Skriv, ty dessa ord är trovärdiga och sanna.' Han sade också till mig: 'Det har skett. Jag är A och O, begynnelsen och änden.'" (Upp 21:1,5-6)*

Guds dom över människans brist på gudsfruktan

Förnekandet av Gud som alltings skapare har lett till att man idag börjat upphöja det skapade till gud. I stället för att ära Gud som alltings Skapare, börjar man för gudliga skapelsen genom att tala om "Moder jord" som måste vördas. Detta är ett hån mot Gud som för med sig dom. Paulus beskriver tydligt denna utveckling.

*"Guds vrede uppenbaras från himlen över all ogudaktighet och orättfärdighet hos människor som i orättfärdighet undertrycker sanningen. Det man kan veta om Gud är uppenbart bland dem, Gud har ju uppenbarat det för dem. **Ända från världens skapelse ses och uppfattas hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomliga natur genom de verk som han har skapat. Därför är de utan ursäkt. Fastän de kände till Gud, prisade de honom inte som Gud eller tackade honom,***

*utan förblindades av sina falska föreställningar, så att **mörkret sänkte sig över deras oförståndiga hjärtan**. De påstod att de var visa, men de blev dårar. De bytte ut Guds sanning mot lögnen och tog sig för att dyrka och tjäna det skapade i stället för Skaparen, han som är välsignad i evigheter, amen.” (Rom 1:18-25)*

Guds osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomliga natur kan uppfattas genom de verk som han har skapat. Det finns orange apelsiner, gula bananer, gröna päron, mörkröda vindruvor, röda jordgubbar, bruna dadlar osv, osv. Ingen smak är lik den andra. Vad god Gud är som har skapat allt detta för oss att njuta av! Vi kan se hans kärlek och omsorg till oss i detta. Han har skapat de oräkneliga stjärneverldarna och den lilla atomen som aldrig kan utforskas tillräckligt. Vi kan se hans oändliga storhet både i makrokosmos och mikrokosmos.

”...du gläder mig, HERRE, med dina gärningar, jag vill jubla över dina händers verk. Hur stora är inte dina verk, HERRE! Hur djupa är inte dina tankar. En oförnuftig man tänker inte på det, en dåre förstår det inte.” (Ps 92:5-7)

”Hur outgrundliga är inte för mig dina tankar, Gud, hur stor är inte deras mångfald! Skulle jag räkna dem är de fler än sandkornen.” (Ps 139:17-18)

*”Fastän de kände till Gud, **prisade de honom inte som Gud eller tackade honom**, utan förblindades av sina falska föreställningar, så att **mörkret sänkte sig över deras oförståndiga hjärtan**.” (Rom 1:21)*

Otacksamhet och brist på att ge Gud ära för att han skapat allt, för med sig andligt mörker och moraliskt förfall. Det är viktigt att vi är noggranna med att tacka och prisa Gud för maten vi äter, eftersom den kommer ur Guds hand som skapat allt! Barnabas och Paulus förklarade för hedningarna i Lystra: *”Han [den levande Guden som skapat allt] har under gångna släktled tillåtit alla hednafolk att gå sina egna vägar. Ändå har han lämnat många vittnesbörd om att han gör gott. Från himlen ger han er regn och tider med goda skördar och fyller era hjärtan med glädje över maten ni får.” (Apg 14:16-17)*

Det står skrivet i Toran: *”Du skall äta och bli mätt, och du skall prisa HERREN, din Gud.” (5 Mos 8:10)* Den enda gång som Toran uppmanar oss att prisa Gud är i samband med att vi har ätit! En gudsfruktan som uttrycker sig i tacksamhet till Gud för maten vi njuter av så att vi prisar honom efter varje måltid, leder till vishet och ett gott förstånd, så som det står: *”Att frukta HERREN är början till vishet, ett gott förstånd får alla som handlar därefter.” (Ps 111:10)*

Messias är begynnelsen

Messias är det mål som hela Toran pekar fram emot. Det första ordet i Toran i hebreiskan är ordet *Bereshit*, som översatts med ”I begynnelsen”. *Reshit* betyder *begynnelse*. *Be* är ett prefix som betyder ”i”, ”genom” eller ”av”. *Begynnelsen* är en av titlarna på Messias. Han säger själv: *”Se, jag kommer snart ...**Jag är A och O, den förste och den siste, begynnelsen** och änden.” (Upp 22:12-13)*

Den första versen i Toran kan därför också översättas: **"Genom Begynnelsen** [dvs Messias] *skapade Gud himmel och jord.*" Detta är också vad både Paulus och även Johannes skriver.

"Han är den osynlige Gudens avbild, förstfödd före allt skapat. Ty i honom skapades allt i himlen och på jorden, det synliga och det osynliga, tronfurstar och herradömen, makter och väldigheter. Allt är skapat genom honom och till honom. Han är till före allting, och allt består genom honom. Han är huvudet för sin kropp, församlingen. Han är begynnelsen, den förstfödde från de döda, för att han i allt skulle vara den främste." (Kol 1:15-16)

"I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till." (Joh 1:1-3)

Precis som Messias är alltings begynnelse så är han också alltings mål. *"Han har låtit oss få veta sin viljas hemlighet, enligt det beslut som han hade fattat i Messias, den plan som skulle genomföras när tiden var fullbordad: att i Messias sammanfatta allt i himlen och på jorden."* (Ef 1:9-10)

Därför börjar inte enbart hela Skriften med Messias, den slutar också med Messias. De sista verserna i Bibeln lyder: *"Han som betygar detta säger: 'Ja, jag kommer snart.' Amen, kom, Herre Jeshua! Herren Jeshuas nåd vare med alla."* (Upp 22:21) Messias är den förste och den siste, begynnelsen och änden. Allt börjar med honom och allt slutar med honom. Han är Torans och hela Skriftens primära budskap. Jeshua sa: *"Om ni trodde Mose, skulle ni tro på mig, ty om mig har han skrivit."* (Joh 5:46) Paulus skrev: *"Ty det mål som Toran pekar fram emot är Messias".* (Rom 10:4 Complete Jewish Bible, svensk övers.)²

Messias är Ordet genom vilket allt blivit till, som uppenbarades för två tusen år sedan när han blev människa i Jeshua från Nasaret. Johannes skriver: *"Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma till världen. Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, och världen kände honom inte."* (Joh 1:9-10)

Skriften är en progressiv uppenbarelse om Gud. Det betyder två saker:

1. Uppenbarelsen växer hela tiden genom Skriften.
2. Senare uppenbarelse upphäver inte tidigare uppenbarelse utan bygger på tidigare uppenbarelse.

Det är som ljuset från en strålkastare. Den har en punkt utifrån vilket ljuset utgår. Därifrån sprider sig ljuskäglan och blir större och större. Skriften börjar i den första versen med Messias. Han är "Begynnelsen". Allt utgår från honom. Sanningen i den första versen utgör utgångspunkten för resten av hela Bibelns budskap. *"I begynnelsen skapade Gud himmel och jord."* (1 Mos 1:1) På samma sätt utgör Toran grunden på vilken hela den övriga uppenbarelsen vilar. Första Moseboken heter på hebreiska *Bereshit*, Begynnelsen. Den innehåller

begynnelsen i "fröform" till alla de sanningar som sedan presenteras i hela den övriga Skriften.

Skapelsen är god

"Och Gud såg att det var gott. ...Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott." (1 Mos 1:10, 31)

En av de allvarligaste attackerna på evangeliet som apostlarna fick strida emot var det grekiska inflytandet från gnosticismen. Gnosticismen ser materien som ond och enbart den andliga, osynliga världen som god. Inflytandet från gnosticismen, i form av askes etc, har varit stort över kristenheten genom hela historien ända fram till våra dagar. Paulus skriver t ex i 1 Tim 4:1-5:

"Men Anden säger tydligt att i de sista tiderna kommer somliga att avfalla från tron och hålla sig till villoandar och till onda andars läror. De kommer att förledas av hycklare och lögnare, som är brännmärkta i sina samveten och som förbjuder folk att gifta sig och befäller dem att avstå från mat som Gud har skapat för att tas emot med tacksägelse av dem som tror och känner sanningen. Ty allt som Gud har skapat är gott, och inget är förkastligt när det tas emot med tacksägelse. Det helgas genom Guds ord och bön."

För gnostikerna var det andligt att avhålla sig från äktenskap och att äta viss mat, speciellt kött. Observera att detta har ingenting med Toran att göra. I Toran är allt som Gud skapat gott. Däremot är inte allt som Gud skapat till för att ätas. Matföreskrifterna i Toran hör inte till *"onda andars läror"*, utan till de ord som utandats av Gud själv (2 Tim 3:16). Råttor, ormar och fladdermöss hör inte till sådant som *"helgas genom Guds ord och bön"*. Det som Paulus vänder sig mot i denna text är inte matreglerna i Toran, utan sådana människor som föraktar det som Gud har skapat till att tas emot med tacksägelse enligt den sanning som finns i Guds ord. Att inte njuta av detta hör till onda andars läror.

Skapelsen är god. Den kommer från Gud och är till för att ära Gud. Det andliga och det skapade är inga motsatser som gnosticismen lär, utan de kompletterar varandra. Hela skapelsen kommer inte till slut att förintas och övergå i någons slags andlig "nirvana" där all materia upphört, utan kommer till slut att upprättas till full härlighet. De som tillhör Messias kommer en dag att få förhärlicade kroppar som förvandlats till odödlighet.

*"Ty skapelsen väntar ivrigt på att Guds barn skall uppenbaras. Skapelsen har ju blivit lagd under förgängelsen, inte av egen vilja utan genom honom som lade den därunder [Adams syndafall]. Ändå finns det hopp om att **också skapelsen skall befrias från sitt slaveri under förgängelsen och nå fram till Guds barns härliga frihet**. Vi vet att hela skapelsen ännu samfällt suckar och våndas. Och inte bara den, utan också vi som har fått Anden som förstlingsfrukt, också vi suckar inom oss och väntar på **barnskapet, vår kropps förlossning**." (Rom 8:19-23)*

Människan – Guds avbild

"Gud sade: 'Låt oss göra människor till vår avbild, till att vara lika oss.'" (1 Mos 1:26)

Alla människor är skapade till Guds avbild, till att vara lika honom. Detta är en grundläggande sanning genom hela Skriften som är oerhört betydelsefull. Gud sa efter syndafloden: *"Den som utgjuter människoblod, hans blod skall utgjas av människor, ty Gud har gjort människan till sin avbild."* (1 Mos 9:6)

Jakob skriver om tungan: *"Men tungan kan ingen människa tämja, ostyrig och ond som den är och full av dödligt gift. Med den välsignar vi Herren och Fadern, och med den förbannar vi människorna, som är skapade till Guds avbild. Från samma mun kommer välsignelse och förbannelse. Så får det inte vara, mina bröder."* (Jak 3:8-10) Gud hatar allt förtal eftersom det innebär ett angrepp på hans egen avbild. Förtal räknas bland rabbinerna som en form av mord.

Det står också skrivet: *"Den som förtrycker den arme smäddar hans skapare, den som förbarmar sig över de fattiga ärrar honom."* (Ords 14:31) Och vidare: *"Den som hånar den fattige smäddar hans skapare, den som gläder sig åt andras olycka blir inte ostraffad."* (Ords 17:5)

Allt detta gör att vår Mästare kunde sammanfatta hela Toran i budet: *"Därför, allt vad ni vill att människorna skall göra er, det skall ni också göra dem. Detta är Toran och profeterna."* (Matt 7:12)

Överallt där sanningen i Toran och evangeliet fått en ingång, höjs människans värde. Ett exempel på detta är att Israel, liksom de flesta västländer där kristendomen präglade kulturen, i motsats till till exempel muslimländerna, alltid hör till de första att skicka nödhjälp vid katastrofer. Det står skrivet: *"Har vi inte alla en enda Fader? Har inte en enda Gud skapat oss?"* (Mal 2:10)

Kallade att råda

"De skall råda över fiskarna i havet och över fåglarna under himlen, över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla kräldjur som rör sig på jorden." (v. 26)

Gud har skapat människan till att råda och styra, att skapa ordning och frid, shalom, där det finns oordning och förvirring. Detta kommer vi att göra i all evighet.

"Och de sjöng en ny sång: 'Du är värdig att ta bokrullen och bryta dess sigill, ty du har blivit slaktad, och med ditt blod har du åt Gud köpt människor av alla stammar och språk, folk och folkslag. Du har gjort dem till ett konungadöme, till präster åt vår Gud, och de skall regera på jorden.'" (Upp 5:9-10)

"Någon natt skall inte finnas mer, och de behöver inte någon lampas sken eller solens ljus. Ty Herren Gud skall lysa över dem, och de skall regera som kungar i evigheternas evigheter." (Upp 22:5)

"Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem." (v. 27) Gud skapade människan till sin avbild till man och kvinna. **Tillsammans utgör man och kvinna Guds avbild som fått i uppdrag att råda över skapelsen.** Båda behövs. Det betyder att man och kvinna är skapade olika för att komplettera varandra. Mor och far representerar tillsammans Gud för sina barn.

Skillnaden mellan man och kvinna upphör inte i det nya förbundet. Frälsningen upphäver inte Guds tanke med skapelsen. Tvärtom, den förverkligar den. Paulus skriver: *"Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Messias Jeshua."* (Gal 3:28) Ofta citeras denna vers som om skillnaden mellan man och kvinna nu är borta. Så är det inte. Att vara ett är inte detsamma som att vara lika. Hela Skriften är Guds ofelbara och eviga ord som aldrig kan göras om intet (Joh 10:35). Senare uppenbarelse bygger på tidigare uppenbarelse och kompletterar den. Den upphäver aldrig någon tidigare uppenbarelse.

Att man och kvinna har lika värde inför Gud betyder inte att de är likadana och har samma uppgift och kallelse. Tyvärr har upproret mot Guds skapelseordningar i vår tid fått ett djupt fäste även bland många kristna. Det är ett av de starkaste tidstecknen, som både Jeshua och Paulus ger på att vi lever i slutet av denna tidsålder, se Matt 24:12 och 2 Tess 2:3-4.

Gud skapade mannen till att råda över sin hustru, 1 Mos 3:16. Råda handlar inte om att vara en tyrann. Det handlar om att vårda, beskydda, leda och ha omsorg om, precis som Messias gör med sin församling. Detta är inte en förbannelse, utan en välsignelse. Paulus gör det väldigt klart på många ställen i sina brev att detta är fortfarande Guds ordning för äktenskapet, precis som Toran säger. Han skriver t ex till Titus:

*"Äldre kvinnor skall på samma sätt uppträda som det anstår de heliga. De skall inte sprida skvaller eller missbruka vin. De skall vara lärare i det som är gott, så att de förmanar de unga kvinnorna **att älska man och barn, att leva anständigt och rent, att vara husliga och goda och underordna sig sina män, så att Guds ord inte smädas.**"* (Tit 2:3-5)

Guds ord smädas i synnerhet när människor säger att de upptäckt Toran och att de blivit inympade i Israel, men inte vill veta av Guds ordning för äktenskapet. Paulus skriver att kvinnorna *"skall underordna sig, som också Toran säger"* (1 Kor 14:34)³. Detta är en ljuvlig ordning för äktenskapet och hela familjen när det fungerar i kärlek, eftersom barnen lär sig att underordna sig och lyda sina föräldrar utifrån det de ser hos pappa och mamma. En mamma som inte underordnar sig sin man, kan aldrig få sina barn att lyda utan hot och motsägelser från barnen. Det blir ständigt kiv och bråk. *"...en familj som är splittrad kommer inte att bestå."* (Matt 12:25)

På samma sätt kan inte mannen förvänta sig att hustrun ska underordna sig med glädje om han inte själv är underordnad Messias. Auktoritet kommer enbart utifrån att man står under auktoritet. Paulus beskriver hur den gudomliga auktoritetsordningen fungerar: *"Och nu vill jag att ni skall veta att Messias är varje mans huvud, att mannen är kvinnans [dvs sin hustrus] huvud och att Gud är*

Messias huvud." (1 Kor 11:3) Detta är Guds skapelseordning som kommer att upprättas i de familjer i den yttersta tiden som vill leva efter Torans bud.

Ordspråksboken tecknar i kapitel 31 bilden av den gudfruktiga hustrun som oerhört stark, initiativrik och företagsam. Det är en fri och företagsam kvinna som samtidigt är underordnad sin man. Det är en sådan hjälp mannen behöver, inte en underkuvad "dörrmatta" utan egen vilja och initiativ.

"Gud välsignade dem och sade till dem: 'Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden! Lägga den under er.'" (v. 28) Detta är det första budet i Toran. Gud vill att man och hustru ska föröka sig och få många barn. *"Se, barn är en HERRENS gåva, livsfrukt en lön."* (Ps 127:3)

Det står att Gud söker avkomma som hör honom till. *"Du har handlat trolöst mot henne, fastän hon är din maka, din hustru som du ingått förbund med. Har inte han gjort dem till ett? Det som är kvar av ande tillhör honom. Och varför ett? **Han söker avkomma som hör Gud till.**"* (Mal 2:14-15) **Gud vill ha många barn som är fostrade av gudfruktiga föräldrar till att älska honom!** Han vill att gudfruktiga föräldrar ska skaffa många barn. Lägga märke till att detta hör till att råda. *"Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden! Lägga den under er."*

Muslimerna har begripit detta mycket bättre än kristna. Därför flyttar de idag till västvärlden och skaffar stora familjer för att ta över dessa länder för islam inom ett par generationer genom att utnyttja våra demokratiska rättigheter. Gud behöver gifta par idag som inte lever för materialism utan lyder budet att fostra många gudfruktiga barn. Barnen hör till det dyrbaraste i livet.

Sabbatens välsignelse

"Så fullbordades himlen och jorden med hela sin härskara. På sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt skapelseverk. Han vilade på sjunde dagen från hela det verk som han hade gjort. Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den, ty på den dagen vilade han från allt sitt verk som han hade skapat och gjort." (1 Mos 2:1-3)

Efter äktenskapet är sabbaten det andra som välsignas i Bibeln. *"Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den."* Det sker redan före syndafallet och långt innan det judiska folket uppstår. Sabbatsvila på den sjunde dagen hör alltså till Guds ursprungliga skapelseordning för hela mänskligheten. Detta har aldrig förändrats och denna ordning kommer att bestå ända in i den nya himmelen och den nya jorden.

"Ty liksom de nya himlarna och den nya jorden, som jag skapar, blir bestående inför mig, så skall er avkomma och ert namn bestå, säger HERREN. Och nymånadsdag efter nymånadsdag och sabbatsdag efter sabbatsdag skall alla människor komma och tillbe inför mig, säger HERREN. Och de skall gå ut och se liken av de människor som har avfallit från mig. Deras mask skall inte dö och deras eld inte utsläckas. De skall vara en vämjelse för alla människor." (Jes 66:22-24)

Efter skapelseberättelsen nämns inte sabbaten igen förrän efter uttåget ur Egypten, vilket är en bild på frälsningen genom Messias blod. Sabbaten är därför

enligt Toran både ett minne av skapelseverket med dess profetia om den sjunde dagens vila i tusenårsriket, och av uttåget ur Egypten, dvs frälsningen.

*"Tänk på sabbatsdagen så att du helgar den. ...**Ty på sex dagar gjorde HERREN himlen och jorden och havet och allt som är i dem, men på sjunde dagen vilade han. Därför har HERREN välsignat sabbatsdagen och helgat den.**"* (2 Mos 20:8,11)

*"Håll sabbatsdagen så att du helgar den, så som HERREN, din Gud, har befallt dig. ...**Kom ihåg att du var en slav i Egyptens land, och att HERREN, din Gud, har fört dig ut därifrån med stark hand och uträckt arm. Därför har HERREN, din Gud, befallt dig att hålla sabbatsdagen.**"* (5 Mos 5:12,15)

Det är en välsignelse för alla människor att helga, dvs avskilja, sabbaten. Jeshua sa: *"Sabbaten blev gjord för människan"* (Mark 2:27), alltså inte bara för judar. För alla som är återlösta genom Lammets blod och tillhör Gud är sabbaten dessutom ett förbundstecken på att vi tillhör honom. *"Israels barn skall hålla sabbaten och fira den släkte efter släkte **som ett evigt förbund. Den är ett evigt tecken** mellan mig och Israels barn, ty på sex dagar gjorde HERREN himmel och jord, men på sjunde dagen upphörde han med sitt arbete och vilade."* (2 Mos 31:16-17)

Israels Gud inbjuder även hedningar in i detta förbund.

*"De främlingar som har slutit sig till HERREN och som vill tjäna honom och älska HERRENS namn, ja, som vill vara hans tjänare, **alla som tar vara på sabbaten så att de inte ohelgar den, och som håller fast vid mitt förbund**, dem skall jag föra till mitt heliga berg. Jag skall ge dem glädje i mitt bönehus. Deras brännoffer och slaktoffer skall bli godtagna på mitt altare. Ty mitt hus skall kallas **ett bönens hus för alla folk. Så säger Herren HERREN, han som samlar de fördrivna av Israel: Ännu fler skall jag samla till honom, till hans församling.**"* (Isa 56:6-8)

Paradiset

"HERREN Gud planterade en lustgård i Eden, österut, och satte där människan som han hade format. Och HERREN Gud lät alla slags träd som var ljuvliga att se på och goda att äta av växa upp ur marken. Livets träd liksom trädet med kunskap om gott och ont satte han mitt i lustgården. Från Eden gick en flod ut som vattnade lustgården och som sedan delade sig i fyra huvudgrenar." (1 Mos 2:8-10)

Detta paradiset med livets träd kommer att återupprättas igen i Guds rike. Det står skrivet: *"Åt den som segrar skall jag ge att äta av livets träd, som står i Guds paradis."* (Upp 2:7) Det sista kapitlet i Skriften beskriver återigen Edens lustgård som kommer att finnas i det nya Jerusalem:

"Och han visade mig en flod med livets vatten, klar som kristall. Den går ut från Guds och Lammets tron. Mitt på stadens gata, på båda sidor om floden, står livets träd som bär frukt tolv gånger, varje månad bär det frukt, och trädets blad ger läkedom åt folken. Och ingen förbannelse skall finnas mer. Guds och Lammets tron

skall stå i staden, och hans tjänare skall tjäna honom. De skall se hans ansikte, och hans namn skall stå skrivet på deras pannor.” (Upp 22:1-4)

Edens lustgård planterades av Gud själv. Den kom så att säga från himmelen, från Gud. Judisk tradition säger att efter syndafallet togs Edens lustgård upp till himmelen igen. Det stämmer med beskrivningen i i Uppenbarelseboken där det står: *“Och jag såg den heliga staden, det nya Jerusalem, **komma ner från himlen, från Gud**, redo som en brud, som är smyckad för sin brudgum. Och jag hörde en stark röst från tronen säga: ‘Se, nu står Guds tabernakel bland människorna, och han skall bo hos dem och de skall vara hans folk, och Gud själv skall vara hos dem.’”* (Upp 21:2-3)

Paradiset återupprättas igen i det nya Jerusalem som kommer ner från himmelen med Guds härlighet. Det är staden med de fasta grundvalarna som Abraham längtade efter och såg fram emot när han drog ut till det land som han skulle få i arv.

“I tron lydde Abraham, när han blev kallad att dra ut till det land som han skulle få i arv, och han begav sig i väg utan att veta vart han skulle komma. I tron levde han som främling i det utlovade landet. Han bodde i tält tillsammans med Isak och Jakob, som var medarvingar till samma löfte. Ty han väntade på staden med de fasta grundvalarna, den som Gud har format och skapat.” (Heb 11:8-10)

Adam och Eva – Messias och församlingen

“Och mannen gav namn åt alla boskapsdjur, åt himlens fåglar och åt alla markens vilda djur. Men åt mannen fanns ingen medhjälpare som var hans like. Då lät HERREN Gud en tung sömn falla över mannen, och när han hade somnat tog han ut ett av hans revben och fyllde dess plats med kött. Och HERREN Gud formade en kvinna av revbenet som han tagit av mannen och förde henne fram till honom. Mannen sade: ‘Denna är nu ben av mina ben och kött av mitt kött. Hon skall heta kvinna, ty av man har hon tagits.’ Därför skall en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de skall bli ett kött.” (1 Mos 2:20-24)

Paulus förklarar att Adam är en förebild på Messias, *“den som skulle komma”* (Rom 5:14). Messias är *“den siste Adam”* (1 Kor 15:45). Paulus citerar texten från Toran om Adam och Eva och tillämpar den på Messias och församlingen: *“Därför skall en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de två skall vara ett kött. **Denna hemlighet är stor - jag talar om Messias och församlingen.** Men vad er angår skall var och en älska sin hustru som sig själv, och hustrun skall visa sin man vördnad.”* (Ef 5:31-33) I berättelsen om Adam och Eva ser vi alltså en bild på Messias och församlingen.

Åt Adam fanns ingen medhjälpare som var hans like bland djuren. *“Då lät HERREN Gud en tung sömn falla över mannen, och när han hade somnat tog han ut ett av hans revben och fyllde dess plats med kött. Och HERREN Gud formade en kvinna av revbenet som han tagit av mannen och förde henne fram till honom.”* Detta är en bild på hur vi genom Messias död blivit tagna ur honom för att bli hans brud. Aposteln Johannes skriver: *“När de därefter kom till Jeshua och såg att*

han redan var död, krossade de inte hans ben, men en av soldaterna stack upp hans sida med sitt spjut, och genast kom det ut blod och vatten.” (Joh 19:33-34)

Precis som Eva formades från ett av Adams revben, är vi tagna ut ur Messias sida för att vara hans like och medhjälpare. **Hans eget liv finns i oss!** Snart kommer vi att föras fram inför Messias för att vara hans i all evighet precis som när Gud förde fram Eva inför Adam. Vilket bröllop det ska bli!

Fallet

”Och HERREN Gud sände bort dem från Edens lustgård, för att de skulle bruka jorden som de tagits från. Han drev ut människan, och öster om Edens lustgård satte han keruberna och det flammande svärdets lågor för att bevaka vägen till livets träd.” (1 Mos 3:23-24)

Vi har inte utrymme i denna kommentar att gå in på Adams och Evas fall, mer än att säga att Gud satte keruberna och det flammande svärdets lågor för att bevaka vägen till livets träd. Vägen tillbaka till Guds närhet går genom död och uppståndelse. Keruberna fanns broderade på förhänget framför det allra heligaste. (2 Mos 26:31)

Inom några generationer av Adams och Evas fall hade det gått så långt att Gud ångrade att han gjort människan.

”Och HERREN såg att människornas ondska var stor på jorden och att deras hjärtans alla tankar och avsikter ständigt var alltigenom onda. Då ångrade HERREN att han hade gjort människorna på jorden, och han var bedrövad i sitt hjärta.” (1 Mos 6:5-6)

Mer om detta nästa vecka.

Shalom!

Lars & Harriet Enarson

Lärjungaskap

Syftet med dessa kommentarer är lärjungaskap till vår Mästare Jeshua från Nasaret. Rabbinerna förbjuder studier i Toran som enbart går ut på att öka vår kunskap. Studierna måste syfta till att helga Namnet, dvs att vi förhållar Gud genom att lyda det han säger. Jakob uttrycker det så här:

”Var ordets görare, inte bara dess hörare, annars bedrar ni er själva. Om någon är ordets hörare och inte dess görare, liknar han en man som betraktar sitt ansikte i en spegel, och när han har sett sig själv i den, går han sin väg och glömmer genast hur han såg ut. Den som däremot blickar in i frihetens fullkomliga lag och blir kvar i den och inte är en glömsk hörare utan en verklig görare, han blir salig i sin gärning”.
(Jak 1:22-25)

1. Vad talade starkast till dig?
2. Nämn minst en, men helst flera, praktiska saker som du kan börja tillämpa!
3. Finns det något du behöver korrigera och ändra på i ditt liv?

Om *Veckans TORA* kommentarer har välsignat dig, tänk på att rekommendera dem till andra.

Prenumeration och kopiering

Dessa kommentarer skickas ut på begäran till alla som ger en månatlig gåva. Du kan ge en gåva på jerusalemsmurar.se eller via ett av våra konton:

- SVERIGE: PG: 30 86 38–6 eller BG: 609–2316, TWI Skandinavien
- NORGE: Elia Bønearme, Kontonummer 163 809 304 24, 1708 Sarpsborg.
- FINLAND: AKTIA 405 587–265 910, Mottagare: Karisma Farleden, Ange: Elia Rukousarmeija

Copyright © Lars och Harriet Enarson 2012–2013

Kopiering, duplicering och vidarebefordran av materialet, manuellt eller elektroniskt i alla former är förbjudet utan skriftligt tillstånd av författaren. Skriften säger: "Arbetaren är värd sin lön" (1 Tim 5:18).

Kopiering för behov inom familjen är tillåtet.

¹ Det står "havet" i bestämd form, singular inte "haven". Det handlar alltså om ett specifikt hav. Med största sannolikhet åsyftas Röda Havet, se Jes 11:15-16; 51:10-11

² Det grekiska ordet *telos*, som översätts med "slut" i de flesta översättningar, betyder i första hand "mål".

³ Paulus menar inte i 1 Kor 14:33-34 att kvinnorna inte t ex får profetera eller bedja i församlingen, se 1 Kor 11:5,13. Att kvinnan ska tala handlar förmodligen om att kvinnorna inte ska samtala med sina män under sammankomsterna utan att vänta tills de kommer hem om de har frågor eller kommentarer. Troligtvis satt även män och kvinnor åtskilda från varandra, som judarna gör än idag i alla synagogor, vilket medförde att alla blev störda om de samtalade.